

Sygn. akt VIII Pz 58/15

POSTANOWIENIE

Dnia 28 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR del. Grzegorz Tyrka

po rozpoznaniu sprawy w dniu 28 września 2015 roku w G.

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie S. W.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w Z.

o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, nagrodę jubileuszową, wynagrodzenie za czas urlopu, ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

na skutek zażalenia pozwanej

od postanowienia Sądu Rejonowego w Zabrzu

z dnia 29 czerwca 2015 roku sygn. akt IV P 475/11

p o s t a n a w i a:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Zabrzu, pozostawiając temu Sądowi orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego.

(-) SSR del. Grzegorz Tyrka

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 czerwca 2015 roku Sąd Rejonowy w Zabrzu przyznał biegłemu sądowemu Z. G. kwotę 4 347,92 zł (łącznie z podatkiem VAT) tytułem wynagrodzenia za sporządzenie opinii sądowej na piśmie.

W pisemnym uzasadnieniu Sąd I instancji podał, że biegły sądowy z zakresu wynagrodzeń sporządził opinię i złożył rachunek na kwotę 4 347,92 zł. W ocenie Sądu I instancji wnioszek biegłego sądowego o przyznanie wynagrodzenia odpowiadał prawu i uwzględniał nakład pracy biegłego. W związku z tym Sąd I instancji uwzględnił wniosek biegłego w całości i orzekł na podstawie art. 288 k.p.c., art. 157 ustawy z dnia 27 lipca 2011 roku - Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz.U. z 2015 roku, poz. 133), art. 10 ust. 2a dekretu z dnia 26 października 1950 roku o należnościach świadków, biegłych i stron w postępowaniu sądowym (Dz.U. z 1950 roku, Nr 49, poz. 445 ze zm.), oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym z dnia 18 grudnia 1975 roku (Dz.U. z 1975 roku, Nr 46, poz. 254 ze zm.).

Pozwana wniosła zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w Zabrzu z dnia 29 czerwca 2015 roku, domagając się jego zmiany poprzez obniżenie biegłemu wynagrodzenia za sporządzenie opinii o co najmniej 70%, stosownie do poniesionego nakładu pracy, ewentualnie jego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi

I instancji. Pozwana domagała się także zasądzenia na swoją rzecz od powoda poniesionych kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwana zarzuciła zaskarżonemu postanowieniu naruszenie art. 89 ust. 2 ustawy z 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. z 2015 roku, poz. 2 ze zm.) poprzez przyznanie biegłemu wynagrodzenia znacznie przekraczającego nakład pracy i zużyty czas.

Na uzasadnienie podano, że Sąd I instancji bezkrytycznie przyznał biegłemu zawyżone wynagrodzenie za sporządzenie opinii. Sąd I instancji nie zbadał, czy przeznaczony czas na sporządzenie opinii jest adekwatny do potrzeb, oraz czy nakład pracy uzasadniał maksymalną stawkę. Skarżąca podała, że przy ustalaniu wynagrodzenia biegłemu decydujące znaczenie ma nie ilość faktycznie wykorzystanego czasu, ale ilość czasu niezbędnego do prawidłowego opracowania opinii przez specjalistę z zakresu wynagrodzeń. Skarżąca zarzuciła, że opinia jest zbyt rozbudowana. S. dodała, że sporządzona opinia jest niezgodna z wytycznymi sądu zawartymi w tezie dowodowej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanej zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że na podstawie art. 11 ustawy z dnia 31 sierpnia 2012 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2012 roku, poz. 1101) utracił moc dekret z dnia 26 października 1950 roku o należnościach świadków, biegłych i stron w postępowaniu sądowych (Dz.U. z 1950 roku, Nr 49, poz. 445 ze zm.) z dniem 5 listopada 2012 roku. Natomiast rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym z dnia 18 grudnia 1975 roku (Dz.U. z 1975 roku, Nr 46, poz. 254 ze zm.) obowiązywało do dnia 6 maja 2013 roku na podstawie art. 10 w/w ustawy.

Biegły może domagać się wynagrodzenia za wykonaną pracę na podstawie: art. 288 k.p.c., art. 89 ustawy z 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2015 roku, poz. 2 ze zm.), rozporządzenia Ministra S. z dnia 24 kwietnia 2013 roku w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym (Dz.U. z 2013 roku, poz. 518).

Postanowieniem z dnia 12 listopada 2014 roku Sąd I instancji dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu wynagrodzeń na okoliczność wyliczenia wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych za okres od dnia 1 października 2008 roku do dnia 31 sierpnia 2011 roku. W zarządzeniu z dnia 10 lutego 2015 roku podano szczegółowe i obszerne wytyczne dla biegłego.

Biegły sądowy z zakresu wynagrodzeń Z. G. sporządził opinię na piśmie z dnia 11 maja 2015 roku na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności regulacji wewnątrzzakładowych, wykazu pracy pojazdów i drużyn trakcyjnych, prywatnych notatek powoda, wykazu wynagrodzeń za pracę. Opinia została sporządzona na 65 stronach i zawiera szczegółowe wyliczenia, poprzedzone analizą stanu faktycznego oraz norm prawnych dotyczących pracy i wynagrodzeń w godzinach nadliczbowych.

Biegły sądowy wniósł o przyznanie wynagrodzenia za sporządzenie opinii na piśmie w wysokości 4 347,92 zł, przyjmując że niezbędny czas pracy wyniósł 136 godzin, a stawka godzinowa 31,97 zł. Do rachunku biegły załączył kartę pracy biegłego, z której wynika, że: a) analiza akt sprawy i norm prawnych zajęła łącznie 8 godzin, b) obliczenia zajęły 70 godzin, c) sporządzenie pisemnej opinii zajęło 36 godzin, d) przepisywanie opinii zajęło 20 godzin, e) sprawdzenie obliczeń i tekstu zajęło 2 godziny.

Zgodnie z art. 89 ust. 1 ustawy z 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2015 roku, poz. 2 ze zm.) biegłemu powołanemu przez sąd przysługuje wynagrodzenie za wykonaną pracę oraz zwrot poniesionych przez niego wydatków niezbędnych dla wydania opinii. Ustęp 2 stanowi, że wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę ustala się, uwzględniając wymagane kwalifikacje, potrzebny do wydania opinii czas i

nakład pracy, a wysokość wydatków, o których mowa w ust. 1 - na podstawie złożonego rachunku. Ustęp 3 stanowi, że wynagrodzenie biegłych oblicza się według stawki wynagrodzenia za godzinę pracy albo według taryfy zryczałtowanej określonej dla poszczególnych kategorii biegłych ze względu na dziedzinę, w której są oni specjalistami. Podstawę obliczenia stawki wynagrodzenia za godzinę pracy i taryfy zryczałtowanej stanowi ułamek kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, której wysokość określa ustawa budżetowa. Ustęp 4 stanowi, że wynagrodzenie biegłego będącego podatnikiem obowiązującym do rozliczenia podatku od towarów i usług podwyższa się o kwotę podatku od towarów i usług, określoną zgodnie ze stawką tego podatku obowiązującą w dniu orzekania o tym wynagrodzeniu.

Zgodnie § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 roku w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym (Dz.U. z 2013 roku, poz. 518) stawka wynagrodzenia biegłych powołanych przez sąd za każdą rozpoczętą godzinę pracy, zwana dalej „stawką”, wynosi - w zależności od stopnia złożoności problemu będącego przedmiotem opinii oraz warunków, w jakich opracowano opinię - od 1,28% do 1,81% kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, której wysokość określa ustawa budżetowa, zwanej dalej „kwotą bazową”.

Zgodnie z ustawą budżetową na rok 2015 z dnia 15 stycznia 2015 roku (Dz.U. z 2015 roku, poz. 153) kwota bazowa dla należności biegłych wynosi 1 766,46 zł. Zatem stawka wynagrodzenia biegłych powołanych przez sąd za każdą rozpoczętą godzinę pracy wynosi od 22,61 zł do 31,97 zł.

Należy podnieść, że sąd może skontrolować wskazaną przez biegłego w karcie pracy liczbę godzin niezbędnych do sporządzenia opinii (poświęconych na czynności przygotowawcze i badawcze, łącznie z zapoznaniem się z aktami sprawy, oraz na opracowanie opinii wraz z uzasadnieniem) i obniżyć wynagrodzenie wyliczone przez biegłego stosownie do przyjętej przez siebie ilości czasu i nakładu pracy biegłego. Jednak ilość czasu, którą trzeba zużyć na określoną czynność, jest zależna od wielu czynników, a wśród nich także od indywidualnych cech wykonawcy i indywidualnych cech czynności. W związku z tym podany w rachunku czas zużyty na wykonanie czynności może być z natury rzeczy skontrolowany tylko w przybliżeniu. Jeżeli więc nie istnieją ogólnie obowiązujące normy czasu wykonania danej czynności, kwestionowanie rachunku biegłego na tej podstawie, że czynność wymagała mniej czasu, niż to wykazano w rachunku, może być skuteczne tylko wtedy, gdy podane w rachunku ilości zużytego czasu są tak jaskrawo wygórowane, iż opierając się na zwykłym doświadczeniu życiowym, można od razu stwierdzić, że biegły niewątpliwie zużył znacznie mniej czasu, niż podaje w rachunku – postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 sierpnia 1959 roku w sprawie I CZ 82/59 opublikowany w OSN z 1961 roku, Nr 2, poz. 41.

Sąd I instancji nie odniósł się do przedłożonej przez biegłego karty pracy i nie wyjaśnił, czy czas 126 godzin był niezbędny do wydania opinii, a jedynie poprzestał na przytoczeniu aktów normatywnych. Uwadze nie może umknąć okoliczność, że czynność w postaci obliczeń wykonuje się na piśmie w programach komputerowych typu W. lub E.. Natomiast czynności: sporządzenie pisemnej opinii i przepisywanie opinii są tożsame, i w pewnym zakresie zawierają się w czynności sporządzania obliczeń. Tymczasem biegły czas pracy 126 godzin rozdziela na: obliczenia (70 godzin), sporządzenie pisemnej opinii (36 godzin), przepisywanie opinii (20 godzin). Sąd I instancji nie wyjaśnił także, dlaczego przyznał biegłemu maksymalną stawkę za każdą godzinę pracy.

Rolą Sądu I instancji - przy ponownym rozpoznaniu wniosku biegłego o przyznanie wynagrodzenia – będzie w pierwszej kolejności zbadanie, czy sporządzona opinia została sporządzona zgodnie z tezą dowodową i obowiązującymi normami prawnymi. Następnie Sąd I instancji oceni liczbę godzin pracy wskazaną w karcie pracy biegłego przez pryzmat potrzebnego do wydania opinii czasu i nakładu pracy. Nadto Sąd I instancji poczyni ustalenia, czy stopień złożoności problemu będącego przedmiotem opinii oraz warunki, w których ją opracowano, uprawniają biegłego do maksymalnej stawki za każdą godzinę pracy.

Mając powyższe na uwadze, na mocy art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

(-) SSR del. Grzegorz Tyrka